

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 18 мај 2020 година, врз основа на примена жалба од министерот за внатрешни работи, Наќе Чулев, ја донесе следната:

ОДЛУКА

Интернет - порталот „Центар.мк“ со текстот насловен „Наќе Чулев на Влада гласал против одлуката за првوماјските празници, а граѓаните ги нарекол агресивни“ го прекрши Кодексот на новинарите во членот 1.

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 30 април 2020 година, министерот за внатрешни работи, Наќе Чулев, поднесе жалба за текстот со наслов „Наќе Чулев на Влада гласал против одлуката за првомајските празници, а граѓаните ги нарекол агресивни, објавен на 28 април 2020 година, на интернет - порталот „Центар.мк“ (www.centar.mk).

Во жалбата се наведува дека текстот содржи мешање на факти и мислење, вест и коментар, неточно и нефер известување и пристрасност и неурамнотеженост во информирањето.

Во жалбата на Чулев, меѓу другото, се посочува дека медиумот не објавил и демант.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со интернет - порталот „Центар.мк“ и побара да се изјасни по однос на наводите на жалбата. Медиумот одговори на наводите на жалбата.

Од „Центар.мк“ велат дека во ниту еден случај не го прекршиле етичкиот Кодекс, со оглед дека објавената вест била брифинг информација, каде што е посочен извор, а со истата вест биле избрифирани повеќе онлајн медиуми.

„Ние, како новинска агенција, должни сме да го почитуваме интересот на јавноста и да ги пренесуваме ваквите брифинзи, особено затоа што се работи за состаноци од затворен тип и јавноста не знае што навистина се случува, па така мораме да пренесуваме информации за кои сметаме дека доаѓаат од релевантни извори, иако не можеме да кажеме дека тоа било така со 100% точност со оглед дека наш новинар не бил на дадениот состанок, впрочем тоа го наведуваме и во текстот дека се работи за брифинг.“, се вели во одговорот на жалбата.

Од „Центар.мк“, меѓу другото, потенцираат дека нивниот медиум не примил електронски или печатен демант, ниту на официјалната email адреса, ниту, пак, на поштенската адреса. Од интернет – порталот додаваат дека редовно ги објавувувале демантите испратени од министерот Чулев.

ОДЛУКА НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека жалбата е **ОСНОВАНА** и дека Кодексот на новинарите на Македонија е прекршен во членот 1.

Член 1: „Новинарот има право на слободен пристап до сите извори на информирање што се од јавен интерес. Новинарот треба да објавува точни, проверени информации и нема да прикрива суштински податоци и да фалсификува документи. Доколку информацијата не може да се потврди, или станува збор за претпоставка, односно шпекулација, тоа треба да се каже и да се објави. Точноста на информацијата треба да се провери колку што е тоа можно“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ОДЛУКАТА

На седницата на 18 мај 2020 година, членовите на Комисијата за жалби ги разгледаа наводите на жалителот и извршија увид во спорната содржина.

Комисијата, најнапред, утврди дека текстот произлегува од јавниот интерес и дека државните функционери, во случајов, министерот за внатрешни работи, Наќе Чулев, е легитимна новинарска цел и не смее да биде изземен од теми за кои јавноста има право да биде информирана. Сепак, Комисијата се согласи дека интернет – порталот „Центар“ не обезбедил потполна и целосно објективна информација, односно не обезбедил став од сите засегнати страни во новинарскиот производ. Медиумот во текстот се повикува на владини брифинзи дека министерот Чулев наводно гласал против одлуката за намалено ограничување на движењето на граѓаните за време на првомајските празници.

Од самиот текст може да се заклучи дека новинарот воопшто не се ни обидел да ја провери информацијата, па затоа содржината има елементи на едностраност, субјективност и тенденциозност. Во отсуство на „втора страна“, авторот кој не е потпишан на текстот, морал да изрази резерва, воздржаност и сомнеж кон својот извор, наместо да ја пласира веста како извесен епилог.

Оттука, Комисијата најде дека во текстот е прекршен **членот 1** од Кодексот на новинарите, чија отстапка е нагласена во следните реченици:

„Министерот Чулев на владиниот штаб и на владината седница влегол во оценка на психичкото и социјалното однесување на граѓаните, тврдејќи дека граѓаните биле агресивни. Тврдењето за агресивноста на граѓаните Чулев го користел и како оправдување зошто полицијата не постапува соодветно со оние кои не носат маски или не го почитуваат правилото за негрупирање“.

Постулат на новинарската професија е да се обезбеди „втора страна“, односно да им се даде можност на сите засегнати во новинарскиот производ да го кажат својот став. Ова особено во случаи кога некој е предмет на напад и критика.

Проверката на податоците и точноста се морални императиви на новинарството, затоа новинарот е должен да ја провери информацијата од што е можно повеќе извори, а најмалку два меѓусебно неповрзани извора.

Критичкото следење на настаните, а особено на работата на носителите на јавни функции и државни установи, се меѓу главните задачи на новинарите, но тоа секогаш треба да биде во согласност со новинарските начела. Во согласност со Декларацијата за слободата на политичката дебата во медиумите, носителите на јавните функции и јавните институции прифатиле да бидат поставени под јавна критика за нивниот домен на работа. Новинарската слобода вклучува и искажување на гледишта до степен на претерување, дури и провокација, сè со цел да поттикне јавна дебата на конкретна тема.

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како што е погоре наведено.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Сефер Тахири, Мери Јордановска, Теофил Блажевски, Лилјана Пецова – Илиеска и Ердем Ахмет.

Се обврзува порталот „Центар.мк“ (www.centar.mk), во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објави оваа одлука.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

